

חרדים

כיצד יש להתייחס אל יום העצמאות?

האם זו כפיות טובה שלא לחגוג ולהודות על הקמת המדינה שלנו? האם יש להתעלם מהניסים שאירעו לעם ישראל במלחמת ששת הימים? ומה חז"ל היו עושים לו היו חיים בינינו?

דניאל בלס | ב' אייר התשע"ו | 10.05.16 | 13:12

ישנם דתיים רבים בימינו שמרגישים, כי למרות המצב הרוחני הקשה שבו שרוי עם ישראל, הם יהיו "כפויי טובה" אם לא יחגגו את יום העצמאות. שהרי ה' עשה לעמנו נסים גדולים בכיבוש הארץ, ובזכות שנתן לנו לשוב לארצנו ולשלוט בה. על כן, הם חשים חובה לעצור את האבלות של ימי העומר כדי לקרוא את ההלל, לעשות את יום העצמאות ליום חג, בו הם רוקדים ושרים ומודים לה' על השיבה לארץ והקמת המדינה. רבים מהם מוסיפים לטעון כי מכיוון שדור זה מייצג את התחלת הגאולה ("אתחלתא דגאולה"), אז הרי שעלינו לחגוג אותו ולהודות על המדינה. האם אכן צריך לחגוג ביום העצמאות? הבה נבחן שאלה זו, ונראה מה אמרו חז"ל.

כה אמרו חכמינו

ידוע לכל, כי הנביאים ניבאו שלפני בוא הגאולה תהיה מלחמה גדולה ונוראה, אשר תסכן את חיי כל עם ישראל. המשיח עתיד להתגלות כדי להילחם את מלחמות ישראל, להשיב את העם בתשובה, לקבץ את כל תפוצות ישראל בחזרה לארצו, להשיב את מלכות ישראל הפועלות על פי חוקי התורה, וכמובן לבנות את בית המקדש השלישי. אך לפני בוא המשיח, עתיד עם ישראל

להתדרדר לשפל רוחני קשה. [חז"ל](#) תיארו בדור זה חוצפה, יוקר מחייה בלתי צודק, כפירה, זלזול בתורה ובשומריה.

כך אמרו חז"ל על הדור שלפני בוא המשיח והגאולה:

- "בעקבות משיחא חוצפא יסגא (תרבה), ויוקר יאמיר: הגפן תתן פריה והיין ביוקר, ומלכות תהפך למינות (כפירה), ואין תוכחת, בית וועד יהיה לזנות, והגליל יחרב, והגבלן יישום, ואנשי הגבול יסובבו מעיר לעיר ולא יחוננו, וחכמות סופרים תסרח, ויראי חטא ימאסו, והאמת תהא נעדרת (עם ישראל לא יכיר את יהדותו). נערים פני זקנים ילבינו, זקנים יעמדו מפני קטנים, בן מנוול אב, בת קמה באמה, כלה בחמותה, אויבי איש אנשי ביתו, פני הדור כפני הכלב, הבן אינו מתבייש מאביו. ועל מה יש לנו להשען? על אבינו שבשמים" (משנה, סוף מסכת סוטה).

(צילום: נתי שוחט / פלאש 90)

- "אמר רבי ינאי, אם ראית דור אחר דור מחרף ומגדף, צפה לרגלי מלך המשיח, הדא הוא דכתיב אשר חרפו עקבות משיחך" (מדרש רבה [שיר השירים](#) פרשה ב' פסקה ל"ג).

- חז"ל הביעו בפירוש פחד מהדורות האחרונים שלפני הגאולה, אותם כינו בשם "חבלי משיח", ורבים מהם אמרו שלא רוצים לחיות בהם (סנהדרין דף צח, ב): "אמר עולא ייתי ולא איחמיניה וכן אמר [רבה] ייתי ולא איחמיניה רב יוסף אמר ייתי ואזכי דאיתיב בטולא דכופיתא דחמריה אמר ליה אביי [לרבה] מאי טעמא אילימא משום חבלו של משיח והתניא שאלו תלמידיו את רבי אלעזר מה יעשה אדם וינצל מחבלו של משיח יעסוק בתורה ובגמילות חסדים".

- כפי שנאמר, הנביאים תיארו מלחמת גוג ומגוג איומה ונוראה לפני בוא הגאולה - אשר תסכן את חיי כל עם ישראל. אך איננו יודעים כמה ינצלו וכמה יהרגו במלחמה קשה זו, רק שהמשיח עתיד להלחם את מלחמות ישראל ולנצח בה. כך כתב הרמב"ם (הלכות מלכים ומלחמות פרק יב, ג): "ייראה מפשוטן של דברי הנביאים, שבתחילת ימות המשיח תהיה מלחמת גוג ומגוג; ושקודם מלחמת גוג ומגוג, יעמוד נביא לישראל ליישר ישראל ולהכין ליבם...". (פרק יא, ח): "ויילחם מלחמות ה'--הרי זה בחזקת שהוא משיח: אם עשה והצליח, וניצח כל האומות שסביביו, ובנה מקדש במקומו, וקיבץ נדחי ישראל--הרי זה משיח בוודאי".

- אמרו חז"ל שהגאולה תלויה בחזרה בתשובה של עם ישראל, ואם לא ישוב בתשובה - תבוא הגאולה מתוך סכנה קיומית:

(סנהדרין דף צז, עמוד ב): "אם ישראל עושין תשובה - נגאלין, ואם לאו - אין נגאלין. אמר ליה רבי יהושע: אם אין עושין תשובה אין נגאלין? אלא הקב"ה מעמיד להן מלך שגזרותיו קשות כהמן וישראל עושין תשובה ומחזירין למוטב".

שאלה הגיונית: האם זהו הזמן הנכון לחגוג?

ישאל את עצמו כל אדם דתי - שאלה זו על חגיגת "יום העצמאות".

שערו בבקשה בנפשכם את התרחיש הבא. אשה בהריון מובהלת לבית חולים עם צירי לידה קשים, היא צווחת מכאבים איומים, בוכה ומתפללת מתוך עינויים קשים. איש אינו יודע האם תינוקה והיא יצאו בריאים ושלמים.

בעלה יושב מחוץ לחדר היולדות, אך במקום להתפלל בדמעות ולבקש רחמים על אשתו וילדו - הוא מתחיל לפתע לרקוד ולשיר ולקרוא הלל. הכל שואלים אותו מה הוא עושה, והוא משיב שהוא מצפה לתינוק, ולכן הוא רואה לעצמו חובה להודות לה' על התינוק שעומד להגיע, הרי שהוא חוגג את "אתחלתא דתינוקא".

הכל תמהים על מעשיו של בעל זה. אשתו בוכה ונאנקת, והוא צוהל וצוחק ושר. על כגון זה אמר שלמה המלך: "לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים, עת ללדת ועת למות... עת לבכות ועת לשחוק, עת ספוד ועת רקוד".

רוב בני ישראל לא זכו להכיר את יהדותם ואינם שומרים תורה ומצוות, המדינה מתעלמת מחוקי התורה, ויש בדור הזה חטאים ונסיונות שלא ראינו כדוגמתם באף דור אחר בהיסטוריה. גם מבחינה פיזית - עם ישראל נמצא בסכנה קיומית, ועומד לפני מלחמת גוג ומגוג. איננו יודעים כמה יהודים יהרגו וכמה ינצלו במלחמה נוראה זו. אנו נמצאים בתקופה של חבלי משיח, הדורות האחרונים הם הדורות הקשים ביותר שלפני בוא הגאולה.

(צילום: shutterstock)

והרי הכל מודים שאנו נמצאים לפני הגאולה, והיא עדיין לא הגיעה. הכל מודים שהמשיח טרם הגיע, ושעם ישראל נמצא במצב של צירי לידה קשים שלפני יציאת התינוק לאויר העולם. שמעתם פעם על זוג החוגג את ההריון וצירי הלידה בהלל ובזמרה? האם אתם מכירים אדם שחוגג את צירי הלידה של אשתו ההרה? הרי יש להמתין ללידה, שמגיעה רק לאחר צירי הלידה וההריון, כי התינוק הוא המטרה. רק כאשר יוולד התינוק, ותגיע הגאולה השלמה של עם ישראל - אז כולנו נחגוג יחד ונקרא את ההלל עם ברכה.

החזרה אל ארץ ישראל היא ללא ספק התקרבות אל הגאולה, אך לא הגאולה עצמה. ממש כפי שחבלי לידה של אשה בהריון אינם הילד, אלא רק ההתקרבות להולדת הילד.

כעת זהו זמן להתחזקות רוחנית, לתפילה, לביטחון ואמונה בה'. אך האם זהו זמן לקביעת חגים חדשים, לשירי הלל ושמחה? האם לפני שיגיע המשיח והגאולה, אמור עם ישראל לשיר ולרקוד את צירי הלידה? אני חושב שהתשובה ברורה מאליה.

חז"ל התבטאו דברים קשים מאוד על הדורות האחרונים שלפני בוא המשיח. הם אמרו שהכפירה והזנות ירבו מאוד, שיהיה חוסר כבוד, זלזול ואף מיאוס בתלמידי החכמים ושומרי המצוות. רבים מהם אמרו שאינם רוצים להיות בדור הזה! ולאחר שתיארו את סכנות הדור, סיימו במשפט שכולו רחמים ותחנונים לקב"ה: "...פני הדור כפני הכלב, הבן אינו מתבייש מאביו. ועל מה יש לנו להשען? על אבינו שבשמים" (משנה, סוף מסכת סוטה).

אז מה היו עושים חז"ל אילו היו חיים בדור הזה? הם היו מתפללים עליו, ונשענים בכל כוחם על אבינו שבשמים. עוסקים באמונה וביטחון והתחזקות בשמירת המצוות, מתוך פחד וכאב על הדור.

(צילום: יונתן סינדל / פלאש 90)

אך האם מסוגלים אנו להאמין שחז"ל, אילו היו חיים כיום, היו לפתע שרים הלל לפני מלחמת גוג ומגוג הנוראה, והיו חוגגים את "יום העצמאות" לפני בוא המשיח והגאולה? האם מסוגלים אנו להאמין שחז"ל היו קובעים יום חדש של חג ושמחה על הקמתה של מדינה יהודית-חילונית בארץ ישראל? מדינה המתעלמת מחוקי התורה וההלכה, המציבה בראשה שרים וחברי כנסת וראשי ממשלות שאינם שומרים תורה ומצוות, מדינה המקימה בכל עיר בישראל בתי-דין חילונים עם שופטים המתעלמים מן ההלכה, ורבים מהם עוינים את [יהדות](#) אבותינו, מדינה עם צבא שמגייס [נשים](#) יהודיות, ולא מפריד בין גברים לנשים, עם מפקדים שפועלים מבלי לשאול להלכה ודעת גדולי ישראל. האם מישוהו מאמין שחז"ל היו חוגגים את הקמתה של מדינה זו בזמן הזה?

האם מישוהו מאיתנו מסוגל להאמין שרש"י והרמב"ם וכל הראשונים והאחרונים היו היום שרים ורוקדים בעת שרובו של עם ישראל אינו שומר תורה ומצוות, לא מכיר את יהדותו האמיתית, ולמרבה הצער מחלל את השבת בחוצות העיר בפרהסיה? אם יודעים אנו את התשובה לשאלות אלה, יודעים אנו גם מה מוטל עלינו בדור הזה: להתחזק ולחזק באמונה, ולהרבות בתפילות. זו תקופה של ייסורים גשמיים ורוחניים שלפני הגאולה, ולא זמן לשירה ולשמחה ולהלל על ניצחון.

גדולי ישראל, לא זו בלבד שלא חייבו לקרוא את ההלל ביום העצמאות, אלא אף להיפך – הם לא התירו לברך על ההלל ביום העצמאות (הלל ללא ברכה מותר כידוע לומר בכל יום, לכן אין איסור לקרוא הלל ללא ברכה).

החזון איש, הרב ציון אבא שאול, הרב עובדיה יוסף, הרב שך, הרב אלישיב, ולהבדיל לחיים ארוכים הרב מאזוז, [הרב יצחק יוסף](#) ועוד – לא התירו לברך על ההלל ביום העצמאות, ואין צריך לומר שהם לא חגגו או חוגגים את יום העצמאות בעצמם.

גם הרב מרדכי אליהו זצ"ל, למרות שהנהיג את הציבור המסורתי והדתי בישראל – לא התיר לברך הלל עם ברכה ביום העצמאות על המדינה.

כפיות טובה?

כפי שנאמר בראש המאמר, ישנם דתיים רבים אשר מרגישים "כפויי טובה" כלפי המדינה - אם לא יקראו הלל ויחגגו את יום העצמאות. כביכול הם רוצים להודות לה' על החזרה לארצנו, על הנצחונות הגדולים שבזכותם הצלחנו לכבוש בחזרה את ארצנו.

לכן חשוב להבהיר: אין כל ספק בכך שהקב"ה עשה נסים גדולים ונפלאים במלחמת ששת הימים ומלחמת המפרץ, ונתן לנו זכות אדירה לחזור לארצנו לפני בוא המשיח. כל [גדולי ישראל החרדים](#) מעידים כי שלב זה הוא ההכנה לבוא המשיח והגאולה (כמו גם למלחמת גוג ומגוג שעליה אמרו הנביאים, כי המלחמה הגדולה תהיה בירושלים, ותסכן את עם ישראל שיימצא רובו במקום אחד כאשר יקום מלך רשע כהמן).

איש אינו חולק על כך, שהקמת המדינה היא שלב ותהליך שמעיד על קרבתנו לגאולה. אולם ההכנה לגאולה (הנקראת בלשון חז"ל "עקבתא דמשיחא" או "חבלי משיח"), עדיין איננה גאולה, כשם שצירי לידה אינם לידה.

הכל יודעים כי מדינת ישראל נתמכת ותלויה בחסדיה של ארצות הברית, עם ישראל נמצא בסכנה קיומית, האנטישמיות גוברת ברחבי העולם כולו, ומדינות גדולות וחזקות חושקות בהשמדתנו ומסכנות את קיומנו. השחיתות הציבורית גבוהה, יוקר המחיה הולך וגדל. וגם קיבוץ גלויות עדיין רחוק, היות שרוב עם ישראל עדיין חי בחו"ל (מתוך 13 וחצי מיליון יהודים בעולם, רק 5 וחצי מיליון יהודים חיים בארץ ישראל).

גם מבחינה רוחנית מצבנו הינו בכי מר: רובו של עם ישראל אינו מכיר את יהדותו, מחלל את השבת בפהרסיה, ועובר איסורי כרת ועריות חמורים ללא בושה. ראשי המדינה ומפקדיה אינם מאמינים בה' ותורתו, ואינם שומרים את המצוות. רובם המכריע של שופטי מדינת ישראל הם אנשים שמתנגדים לחוקי התורה ואף עויינים אותה. כלי התקשורת במדינה מזלזלים בתורה, לועגים לרבנים, מזלזלים ומשמיצים את יראי ה'. כל מה שאמרו חז"ל על הדורות האחרונים מתקיים לנגד עינינו - גם מבחינה פיזית וגם מבחינה רוחנית.

(צילום: shutterstock)

בדור זה עלינו להתחזק ולחזק יהודים באמונה, להתחזק בשמירת המצוות. זה עדיין לא זמן לקביעת ימי שמחה או חגים חדשים, ריקודים ושירים וקריאת הלל.

גם לאחר גלות מצרים, כאשר ראו בני ישראל את ים סוף נקרע לפניהם, עברו בתוך הים ביבשה, אך עדיין לא אמרו שירה - כי הצבא המצרי רדף אחריהם. הם ידעו שאין זה הזמן לשיר ולחגוג. רק לאחר שחצו את ים סוף, וראו את הצבא המצרי שטבע בים, אז נאמר "ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה'", רק אז קראו הלל.

אנו כעת נמצאים בתוך ים סוף. אמנם ראינו נסים גדולים, הים נקרע לשניים, אך גם מצפות לנו סכנות ונסים גדולים מאלה - כי הצבא המצרי עודנו בעקבותינו, וסכנה גדולה מרחפת מעל עם ישראל: מלחמת גוג ומגוג, המלווה בכפירה וסכנות [רוחניות](#) שדוגמתן לא היו באלפי השנים האחרונות. אנו כעת ניצבים באמצע ים סוף, ומוטל עלינו לשאת עינינו לה' בתפילה, להתחזק באמונה ובמצוות ככל יכולתנו, ולעמוד בפרץ של נסיונות הדור. כך אמרו חז"ל הדרכה אמונית בדורות האחרונים: "על מה יש לנו להשען? על אבינו שבשמים".

ואנו עדיין מצפים. כי רק לאחר שיגיע המשיח, ועם ישראל ישוב בתשובה שלמה וינצח את כל אויביו - אז תבוא הגאולה השלמה, ויקבעו ימי חג ושמחה לכל עם ישראל. כך ניבאו הנביאים, שלאחר הגאולה יהפכו ימי התענית לימי שמחה (זכריה פרק ח, יח):

"ויהי דבר ה' צבאות אלי לאמור, כה אמר ה' צבאות, צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה, ולמועדים טובים, והאמת והשלום אהבו".

כן יהי רצון שנזכה למשיח צדקנו והגאולה השלמה בקרוב, אז נזכה לחגוג כולנו ולגמור את ההלל.

יום העצמאות

רוצה לקבל התראה במייל על כל תוכן חדש של דניאל בלס?

שלח	נא למלא כאן את כתובת המייל
-----	----------------------------